

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 16

Penktadienis, Balandžio (April) 22, 1966, Toronto, Ontario

M E T A I XXXV

Televizijos Darbuotojai Grumoją Ėjimu į Streiką

TORONTO. — Kanados televizijos administracijos nutarimas pašalinti du televizijos programos "This Hour Has Seven Days" darbuotojus, Patrick Watson ir Laurier LaPierre, sukėlė didelį samburzdį televizijos darbuotojų tarpe. Praėjusį sekmadienį minimai programai einant per televiziją, prie Jarvis stoties buvo pikietai. Eina kalbos, kad gali būti streikas televizijos darbuotojų tarpe.

Ši programa, kaip stebėtojai teigia, buvo ir tebėra viena iš pasėkmingiausių Kanados televizijos programų. Tai kontroversinė, sukelianti žmonių tarpe ne tik susidomėjimą įvairiais klausimais, bet ir diskusijas.

Du minėti asmenys bus pašalinti už tai, kad jie gana drąsiai kalbą, niekam nesilenkdami. Kartais užkabina ir didelius žmones. Gauna "pipirų" ir JAV politikieriai.

Judy LaMarsh, valstybės sekretorė, aną dieną pasakė, kad jau geras laikas kaip kyla audra tarp administracijos ir personalo. Matyti administracija nori per daug kištis į įvairių programų organizatorių reikalus, diktuoti jiems.

Watsoną ir LaPierre užstoja ne tik eiliniai televizijos darbuotojai, bet ir tokios asmenybės, kaip Pierre Berton, Mar-

Nacių Lyderis Bandė Mitinguoti Hotelyje

TORONTO. — Kanados nacių lyderis William John Beattie, negavęs pavelijimo iš Lord Simcoo hotelio viršininkų, norėjo savavališkai laikyti mitingą hotelio lobėje, bet nieko neišėjo.

Ne tik niekas neatėjo jo pasiklausti, bet dar turėjo pabėgti nuo nacių priešų, kad negavus į kailį. Tiesa, tik du jie buvo, bet jis būtų gavęs ir nuo dyjejų, jei policija nebūtų išgelbėjusi.

Supykęs Beattie pareiškė, kad jis kreipsis į Kanados premjerą Pearsoną ieškodamas užtarimo.

Toronto miesto parkų administracija nedavė jam leidimo laikyti prakalbas parke.

shall McLuhan, prof. William Kilburn, Frank McGee, Dalton Camp, Loenard Cohen ir t. t.

Per visą Kanadą organizuojasi grupės gelbėjimui "This Hour Has Seven Days" programos.

Komitetas, kuris organizuoja protestus judėjimą, sako, kad per vieną dieną gavo 7,000 šalininkų.

Mr. Kilbourn sako, kad klausimas sukasi apie visą CBC personalo likimą. Kova einanti su žmonėmis Ottawoje, kurie nori kištis. Kai tik kas nors įdomaus pasirodą televizijoje, jie tuoj sulaiką, neleidžią parodyti ant televizijos.

Programos vedėjai sako, kad nekartą viršininkai Ottawoje sulaikę satyrinius paveikslus ir nuotraukas vos 10 minučių prieš programos pildymą.

Amerikiečiai Neteke Jau 208 Orlaiviu

SAIGON. — Amerikiečiai prisipažįsta, kad jie neteko virš Šiaurės Vietnamo jau 208 orlaivių. Šiaurės Vietnamo bombardavimą pradėjo vasario mėnesį.

Daugelio bombierių orlaivinių buvo užmušti arba paimiti į nelaisvę, kiti išsigelbėjo nusileidę į jūras, iš kur juos amerikiečiai išgriebė.

Amerikiečiai išmetė ant Šiaurės Vietnamo jau šimtus tūkstančių tonų bombų, bet nieko su tuo neatsiekė. Tik sukėlė prieš save žmones.

Tuo tarpu, Pietų Vietname, partizanai padidino atakas ant amerikiečių. Aną dieną jie baisius nuostolius padarė užpuolę ant aerodromo tik 5 mylios nuo Saigono centro. Keturi orlaiviai buvo sunaikinti, virš 30 sugadinta. Septyni amerikiečiai buvo užmušti, 150 sužeista. Bazė stovi 10,000 amerikiečių.

MANILA. — Amerikiečiai prikalbėjo Filipinų valdžią pasiųsti į Pietų Vietnamą 2,000 kariuomenės.

Būsią paskirta tam reikalui \$8,800,000.
(Pietų Korėja siunčia dar 5,000 kariuomenės.)

JAU SENIAI NEDUODA FRANCIJAI URANIJAUS

WASHINGTON. — Jungtinės Valstijos jau virš metų laiko, kaip neduoda Francijai praturtinto uranijaus dėl Francijos atominių submarinų, nors 1959 metais sudaryta sutartis nebuvo panaikinta.

Francija prašiusi to uranijaus, bet JAV administracija ignoravusi jos prašymą jau nuo 1964 metų.

Sitacija Pietu Vietname Neaiški

SAIGON. — Militaristų jutos vadų Ky ir Thieu pažadai pasiduoti žmonių valiai, kuri būsianti išreikšta per rinkimus, dalį budistų apramino, bet toli gražu ne įtikino, kad jie tai daro nuoširdžiai. Kiti nesiliauja reikalavę, kad būtų sudaryta nauja valdžia.

Labai didelis kaulas Ky gerklėje yra Danango majoras ir visa įgula su generolu Thi priešakyje. Aplamai, nematyti, kad padėtis būtų žymiai pagerėjusi.

Tuo tarpu amerikiečių tarpe auga būkstavimas, kad gali susidaryti Pietų Vietname valdžia, kuri nutartų tartis su Vietkongais ir reikalauti, kad amerikiečiai apleistų Pietų Vietnamą.

Politiniam kriziui apėmus vietnamičius, beveik visas kovas veda amerikiečiai. Praėjusią savaitę žuvo daugiau amerikiečių, negu vietnamičių.

ATMETE PASIŪLYMĄ PALAIKYT JAV

OTTAWA. — Jaunų liberalų konvencija atmetė rezoliucijų komiteto pasiūlymą remti JAV administracijos politiką Vietnamo klausimu.

Dauguma pasisakė už Kanados neutralumą. Ragina vyriausybę, kad reikalautų iš Tarptautinės Kontrolės Komisijos, kurioje Kanada yra nariu, pranešti visus Genevos sutarties laužymus.

WASHINGTON. — 350 amerikiečių paskelbė viešai, kad jie atsisakys mokėti vyriausybei taksus ir kviečia kitus pasiekti juos.

Tai naujas būdas reiškimui protesto prieš JAV karą Vietname.

Laiškų Išnešiotojai ir Vėl Kalba Apie Streiką

PRESTON. — Čia turėjo pasitarimą Ontarijos, Kvebeko ir Britų Kolumbijos laiškų išnešiotųjų unijų lyderiai, viso 250 asmenų. Jie svarstė klausimą, ką daryti, jeigu jų laiškų išnešiotųjų reikalavimai nebus patenkinti.

Kada Hamiltono skyriaus prezidentas Charles Maguire pareiškė, kad Hamiltono skyriaus laiškų išnešiotojai eis į streiką, jeigu nebus aptenkinti reikalavimai, tai visi delegatai sustojo ir plojo jam pritardami.

Pasitarime buvo atstovaujama 5,300 laiškų išnešiotųjų iš 9,000.

Maguire reikalavo pašalinti 12 iš 13 pareigūnų, kurie 1965

metų streiko metu išdavę darbininkų interesus.

Laiškų išnešiotojai reikalauja pridėti \$120 į mėnesį. Po 1965 metų streiko jie gavo pakėlimą ant 525 į metus. Dabar aukščiausia laiškų išnešiotojų alga siekia \$4,905.

Pastaruoju metu Kanadoje streikai apima didelius skaičius žmonių. Tymsteriai Ontarijoj tebestreikuoja. Montreale streikavo dešimtys tūkstančių statybos darbininkų. Streikavo tūkstančiai mokytojų Kvebeko provincijoje. Eina streikai po visą Kanadą.

Kompanijos teigia, kad algų pakėlimas veda prie infliacijos. Streikieriai nurodo, vis didesnius kompanijų pelnus, prekių kainų kėlimą, pragyvenimo pa-brangimą. Be abejonės, kai viskas brangsta, tai darbininkai būna priversti reikalauti pakelti algas.

Zinoma, ne visi darbininkai grumiasi vien už algų pakėlimą. Pavyzdžiui, tymsteriai, sunkvežimių vairuotojai, tęsia savo streiką vyriausiai dėl to, kad kompanijos atsisako įvesti 40 valandų darbo savaitę.

Tymsteriai turi dirbti 48 valandas į savaitę, kai kitur eina diskusijos apie 35 valandų darbo savaitę.

Tarėsi Kaip Tvarkyti NATO

BONNA. — Vakarų Vokietijos kancleris Ludwig Erhardt ir JAV prezidento atstovas McLoy tarėsi, kaip sutvarkyti NATO reikalus Francijai pasitraukus.

Francijos traukimas iš NATO iššaukė rimtą krizę šiame bloke.

Neskelbia, kokios išvados jie priėjo, bet jie sutikę, kokios krypties laikytis.

Čia atvyko Francijos užsienio reikalų ministras Maurice Couve de Murville, kurs tarsis su vokiečiais. Vokiečiai nori žinoti, kur Francija stovėtų atsitikime tarptautinio krizio.

Vokiečiai taipgi nori žinoti, kas bus su Francijos armijos daliniais, kurie stovi Vakarų Vokietijoje, po liepos 1, kuomet visos Francijos jėgos bus ištraktos iš NATO komandos.

Įdomus Įvykis

Balandžio 4 dieną anksti rytą, dar tamsoje, grupė amerikiečių perėjo Kanados sieną iš North Dacota valstijos į Manitobą ir dinamitu išsprogdino Manitobos pusėj užtvankas, kad nuleidus vandenį ir tokiu būdu pašalinus potvinių pavojų amerikiečių pusėj.

Pasėka buvo ta, kad tuo metu, kai potvinių pavojus amerikiečių pusėj sumažėjo, tai Manitobos pusėj vanduo užliejo fermerių laukus, namus, tvartus.

Farmers Del Brecken pareiškęs reporteriams: "Aš norėčiau žinoti, kas davė amerikiečiams pavelijimą išeksploduoti užtvankas" ir pridėjęs: "Kas valdo šią šalį, amerikiečiai ar mes patys".

Provinciale vyriausybė, užklausta apie tai, paaiškinus, kad užtvankos vienoj vietoj ir tap buvę jau pragrauztos, tad didelės žalos amerikiečiai nepadarę.

Bet vietiniai gyventojai sako, kad toks išdinamitavimas užtvankų padaręs daug žalos jiems.

WASHINGTON. — Valstybės sekretorius Dean Rusk, kalbėdamas apie JAV administracijos politiką linkui Kinijos, išsireiškė, kad jis numato pagerėjimą santykių tarp Kinijos ir JAV.

Su dabartiniais lyderiais, tačiau, būsią sunku susikalbėti.

Quid Est Homo? -- Kas Yra Žmogus?

A. PAGARECKAS

(Tąsa)

Siluva. Kas nežinojo seniau šio vardo. Mama pasakodavo, kaip maldininkai beveik iš visos Lietuvos būriais keliaudavo į "Šidlavą" su vėliavomis, giesmėmis ir dažnai pėsčiomis. Na, o jei važiuodavo, tai nuo Tytuvėnų būtinai jau eidavo pėsčiomis, o kiti net keliais šliauždavo į pačią Siluvą.

Seminarijos vadovybė, prašyta Siluvos klebono, mus taip pat išleido į atlaidus padėti kunigams "rugiapiūtėje". Klierikai į šiuos atlaidus vykdavo kasmet, ir mes jau žinojome, kad turėsime padirbėti iš peties. Pagrindinis mūsų uždavinys buvo rinkti pinigų. Pasakodavo, kad ten jie kaip iš dangaus byra. "Stebuklingoje" vietoje maldininkai pinigų negaili. Už tai atgal klierikai veždavo lyg bulvių prikimštą pinigų maišą vyskupijos kurijai, o ir šiluvos klebonas savęs nepusiskriausdavo.

Klebonija pasitiko mus svečingai. Didžiuliam kambaryje įvairiausiais valgiais nukloti stalai jau buvo apsėsti į atlaidus atvykusių kunigų. Ne kas juos čia ir viliojo, kaip tik iki aliai paūži ir pasilinksinti. Mus tuojau pasitiko du raudoni kaip burokai kunigai ir pradėjo, kaip yra įpratę vyresnieji kunigai, klierikėlius traukti per dantis. Mes tylėjome. Jau buvome girdėję apie šiuos klebonėlius ir apie jų žygdarbius. Visi žinojo, kad jie buvo daugiau stiklelio, negu dievo broliai. Iš tikrųjų per visus atlaidus mes jų blaivių nematėme, nes konjako juk čia nestigo. Man tai buvo pirmas atsitikimas, kai aš pamačiau taip prasigėrusius ir smukusius kunigus. Kitą dieną girti visų akių vaizdoje jie pradėjo net prieš šeiminkės kabinėtis. Aš pajutau kažkokį šleikštulį. Apsidairiau aplink, ieškodamas

žmogaus, kuris nutrauktų šią begėdišką sceną, bet kitiems net tokia mintis neatėjo — jie sėdėjo ir kikenė...

Nuotaika man visiškai sugedo. Per visus atlaidus aš negalėjau pamiršti šio įvykio: man atrodė, kad ir patys atlaidai išblėso, ištirpo mano šurpiose mintyse.

O atlaidai vyko pilnu tempu. Bažnyčioje kunigai graudino maldininkus, čia atidarydami, čia vėl uždarydami "stebuklingą" Marijos paveikslą, o žmonės, suklaidinti kunigo žodžių ir spindinio Marijos paveikslu, parpuolę ant kelių, garsiomis aimanomis, verksmu ir maldomis, liejo savo skausmą. Mes kaip žuvis nardėm tarp jų ir pylėm į krepšius gausias auksas, kurios turėjo nupirkti jiems stebuklą. Šventoriuje darbovisi kiti kunigai: ten apie visą šventorių stovėjo klausyklos ir buvo "valomos sielos" nuo nuodėmių. Čia taip pat netrūko žmonių.

Visą tai buvo niekai, palyginus su tuo, kas vyko garsioje kopyčioje, pastatytoje, kaip sako padavimas, toje vietoje, kur, esą, pasirodžiusi piemenims dievo motina. Kopyčioje yra Marijos statula ir akmuo, ant kurio ji "stovėjusi". Žmonės, įbedę akis į statulą, šliaužioja keliais apie altorių, būčiuoja nublukusį akmenį, kunigai beveik per visą dieną laiko mišias ir įvairias pamaldas. Fanatiška nuotaika tiek apima žmones, kad jie stumdo vienas kitą, lipa per žemėje suklupusias senutes, ir kiekvienas kaip įmanydamas stengiasi parodyti savo tikėjimą. Visur byra pinigai: ant altoriaus, ant jo laiptų ir ant žemės, bet daugiausia į mūsų padėklus. Šlapi, kaip ištraukti iš vandens, mes dviese nuolat nardom iš vienos vietos į kitą. Rodos, nebus galio šiai verksmo, aimanų, atodusių ir pinigų upei...

Kai tai prisimenu dabar, šaltis nupurto pečius.

—o—

Rekolekcijos seminarijoje — ypatingų amžstymų, maldos ir tylos laikas. Jos vykdavo paprastai prieš didžiulias šventes (velykas, kalėdas), prieš šventinimus. Kelioms dienoms seminarija tarsi apmirdavo ir tik lyg šešėliai tylūs ir susikaupę klierikai, po vieną slankiojantieji seminarijos kieme, primindavo, kad tai dar gyvi žmonės. Įvairios maldos, dvasinis skaitymas, konferencijos pagal bažnyčios mintį turėjo atnaujinti būsimų kunigų dvasią, palaidoti bet kokias iš anapus dienų atkeliavusias nuotaikas. O jų labiausiai ir bijomasi seminarijoje. Kas ne kas, o seminarijos vadovybė žinojo, kokie vaistai čia labiausiai reikalingi. Todėl vėl mums kalbė apie pasaulio pagundas ir pavojus, mokė, kaip reikia prieš jas atsispirti. Kokie tie pavojai, nuo kurių mus taip uoliai stengėsi apsaugoti vyresnybė, buvo kalbama labai

atsargiai, kad klierikai iš anksto jų nesuprastų ir neimtum bijoti. O tai ir buvo "šiuolaikinio pasaulio bedievybė" — bedieviškos knygos ir moterys, bedieviškas mokslas ir t. t. Svarbu buvo klierikus išugdyti užsispyrusius bent seminarijoje, o vėliau gyvenime — kaip jau dievas duos... Visa tai, kas vyko už seminarijos sienų, buvo stengiamasi paslėpti nuo auklėtinių akių. Ir vis dėlto seminarijos vadovybė negalėjo likti visiškai atsilikusi nuo šiandieninio gyvenimo ir kartais net stengėsi pasirodyti, kad ir jai nesvetimos šiuolaikinio žmogaus mintys ir užmojai. Tad ji ėjo savotiškos veidmainystės keliu: pirmiausia stengėsi parodyti, kad visa tai, kas vyksta už seminarijos, yra "modernaus pasaulio nuodėmingos išdaigos", "bedievių išmonės". antra vertus, turėjo bent prabėgomis duoti atsakymus į svarbius klausimus, kurie vienu ar kitu būdu pasiekdavo seminarijos auklėtinius.

(Bus daugiau)

Fidel Castro Apie Vadovus ir Kiniją

Žemiau telpa ištraukos iš Kubos lyderio Fidel Castro kalbos studentams kovo 13 dieną:

Ši (Kubos) revoliucija mūsų laimei yra jaunų žmonių revoliucija. Ir mes tikimės, kad ji visuomet bus jaunų žmonių revoliucija. Mes tikimės, kad visi revoliucionieriai, mums biologiniai senstant, bus užtektinai gabūs suprasti, kad mes, mūsų nelaimė, senstame. Mes tikimės, kad absoliučios monarchijos metodai niekad neprigis mūsų šalyje, ir kad didžioji marksistinė tiesa, kad istoriją rašo ne individualai, o masės žmonių, bus pademonstruota mūsų darbuose.

Absoliučios monarchijos, su visais savo nepatogumais, visgi turėjo tą, kad visuomet turėjo paveldėtoją. Priimti absoliučios monarchijos sistemą ir metodus socialistiniame režime yra didžiausias absurdas, kadangi tuomet iškyla kova tarp tų, kurie nori būti absoliučiais monarchais.

Ir kokia nauda iš partijos, kur viskas sukasi apie vieną žmogų? Kokia nauda iš partijos, kur vienas žmogus dievinamas?

Mūsų revoliucijos lyderiai gali didžiulius parodę pavyzdį, kuris neturi lygaus iki šio laiko. Revoliucijos įstatymas, vienas iš pirmųjų revoliucijos įstatymų, uždraudžia pavadinimą gatvių, miestų, miestelių, fabriku, farmų gyvenančių lyderių vardais. Jis uždraudė statymą statulų gyviems lyderiams, uždraudė dar daugiau — fotografijas oficialių vyriausybės raštinėse. Šis įstatymas yra garbė revoliucijai.

Ir aš kviečiu Kinijos Liaudies Respublikos lyderius priimti panašų įstatymą jų šaly-

je, jeigu jie gali!

Grįžtant prie to, ką aš sakiau anksčiau — aš kartoju tikėjimą, kad kuomet šios revoliucijos žmonės, kaip biologinio įstatymo pasėka, pradės rodyti nesugebėjimą vadovauti mūsų kraštui, mes žinosime, kaip leisti kitiems, kurie gali geriau atlikti darbą, užimti mūsų vietą.

Būtų geriau suorganizuoti Senesniųjų Tarybą, kur pasenėję dėl jų patyrimų, būtų išklaunami: kur jie būtų išklaunami, bet kur prie jokių aplinkybių neleidžiami praveisti savo užmačias, paėmus ant jų viršų senatvei.

Kinijos vyriausybė žino labai gerai, kad pasėkoj Jungtinių Valstijų uždraudimo eksporto į Kubą, daugelį dalykų — ne kurį nors vieną, bet begalinę daugybę dalykų — mes gauname Kinijoje. Kinijos vyriausybė žino, kad bent kokis žygis iš jos pusės sudaro mums didelę ekonominę riziką, sunkumus. Rasi dėl to jie pamane, kad mes turėsime sutikti tyliai su tuo, ką jie daro, kad mes nusileisime.

Jie negalėjo nežinoti, kad po jų ekonominės agresijos, kapitalistinės šalys, kurios prekiauja su mumis, bandys statyti dar sunkesnes sąlygas mums, kadangi kapitalistai yra kaip vilkai, laukia savo aukos. Jie žino, kad mūsų situacija pasidarė sunkesnė dėl Kinijos ekonominės agresijos prieš mus, ir kad jie natūraliai bandys pasinaudoti situacija, sudarys sunkesnes sąlygas mūsų kraštui...

Žmonės yra mūsų sąjungininkai ir kada nors jie prippers palaikyti draugiškus santykius su mumis; kada nors ir JAV žmonės bus Kubos žmonių są-

jungininkai; kada nors JAV žmonės suves sąskaitas su savo imperialistiniais valdonais.

Ir kada nors Kinijos žmonės — aš nesakysiu, kad jie suves sąskaitas su savo dabartiniais lyderiais, kadangi tas reikėtų nuneigimą, ką tie lyderiai atliko dėl jų žmonių, kaip kad mes sakėm pirmiau, būtų kvaila paneigti tai — bet kada nors Kinijos žmonės suves sąskaitas su tomis klaidomis, kurias tie lyderiai daro, kas liečia mus.

Jie bandė perstatyti mūsų dabartinius kaltinimus kaip akciją prieš Kinijos žmones, kaip antikinetišką akciją. Nieko biauresnio, nieko melagingesnio negali būti. Mes neatlikome nieko, kas būtų priešinga Kinijos žmonėms, mes nepaėmėm nei vieno svaro cukraus iš Kinijos žmonių; mes tikrai giname save nuo bailios ir neapibūdinamos agresijos. Mes nejučia draugiškumo žmonėms ir niekad nejausime.

Nesvarbu, kiek milijonų kiniečių gali būti suklaidinti, nesvarbu, kiek milijonų kiniečių gali būti įtikinti blogiausiais dalkais apie Kubą. Nesvarbu! Istoriniai, joks melas negali atsilaikyti, istoriniai, joks melas negali ilgai gyventi.

Ir mes žinome, kad kurią nors dieną, nepaisant kiek Mr. Mao Tse-tung bus dievinamas šiandien toje šalyje, kurią nors dieną bus žmonės, kurie pajęgs matyti objektyviai ir žinoti, kaip atskirti klaidas nuo teisybės.

Kombine Dirbs 1,500 Staklių

KAUNAS. — P. Ziberto vardo šilko kombinatas žymiai išplės gamybos apimtį. Ši viena stambiausių respublikos tekstilės įmonių ateityje per metus gamins apie 21 milijoną metrų audinių.

Žymiai išplečiamas marginimo cechų. Čia montuojami nauji įrenginiai audiniams rastru bei akvareliniu būdu marginti. Tai leis per metus papildomai pagaminti 600 tūkst. metrų paįvairinto spalvingumo audinių. Triacetatinio šilko fiksavimo įrenginiai bus sumontuoti rekonstruotame taurinimo ceche.

Žymi dalis lėšų cechų pėtimui bus panaudota iš naujai įmonėje sudaromo gamybos vystymo fondo. Pagal dabar ruošiamą projektą numatoma virš pagrindinio gamybinio korpuso pristatyti trečią aukštą ir šiose patalpose žymiai padidinti fasoninių siūlų gamybą.

Po išplėtimo kombinato audimo ceche dirbs 1,500 staklių. Čia bus visiškai mechanizuotas vidaus transportas bei sudarytos kitos labai palankios darbo sąlygos.

ST. PETERSBOURG, FLORIDA

Prisiminimas ir šilta Meilė Spaudai

Gyvenimas skubiai banguodamas, kai upėmis vanduo, paliko man skaudžių nelaimių. Aštuoniolika metų, kai mirė mano mylimas gyvenimo draugas Vladas Propiestis. Palikusi vieniša susilaukiau daug nemielų sunkumų iki atėjau į geresnes gyvenimo vėžes — susitvarkiau. Dėka čia radosi mano brolis. Su juo pasitardavome ir taip laikas bėgo.

Pagaliau ir brolis Antanas Dulskis mirė gegužės 7 d., 1965 metais. Dabar palikau beveik be artimųjų, išskyrus tolimesnius giminaičius. Tiesa, jie dėl manęs svečingi, dar turiu eilę gerų draugų, tai vėl susiraminau.

Paskiausia susidėjo metų našta, spaudžia, lenkia, jaučiu gyventi dienos mažėja. Mane labiausiai ramina ir palaiko tvirtesne, tai pažangi spauda, kurią mėgstu skaityti.

Dėl to, prisimindama savo vyrą ir brolių, skiriu Liaudies Balsui du šimtus dolerių ir dar trims kitiems laikraščiams po tiek pat, ir LLD CK.

Vyro žmona, brolio sesuo

E. Propiestienė

Pavo
Zve
hausi
ji daž
mų. N
įsidūr
spindu
ti. Kar
ta, su
kad n
ka ar
gleivė
Zuv
taikė
lis ju
ma su
medži
Jūr
tinkar
tipo n
Ben
pietry
gyven
Laivo
rašo,
gus m
ir kar
po ke
Lie
nėgė,
narini
negali
odoje
išskir
skrau
Kovac
pre
Kai
ryb
užs
na
Au
Mo
Mo
Vy
Mo
Bei
Me
Va
pat
sun
sud
tini

Pavojingos žuvis

Žvejams žuvis — vienas mėliausių padarų žemėje. Tačiau ji dažnai padaro ir nemalonumų. Ne kartą įsitikinome, kad įsidūrus aštriais ešerio peleku spinduliais, ima labai skaudėti. Kartais įdūrimo vieta ištinsta, supūliuoja. Kodėl? Todėl, kad nuo pelekų į žaizdą patenka ant žuvis kūno esančios gleivės.

Žuvis įvairiais būdais prisitaikė gintis nuo priešų. Daugelis jų vienokia ar kitokia forma sugeba gaminti nuodingas medžiagas.

Jūrų gelmėse dažniausiai sutinkamos žuvis su duriamojo tipo nuodų aparatu.

Bene stipriausiai veikia tarp pietryčių Azijos ir Australijos gyvenančios sinancijos nuodai. Laivo gydytojas A. Savčenka rašo, kad nuo jos įdūrimo žmogus miršta maždaug po poros ir kartais net dar greičiau — po keleto valandų.

Lietuvos vandenyse veisiasi nėgė, pasižyminti geromis kulinarišomis savybėmis. Tačiau negalima užmiršti, kad nėgės odoje yra daug liaukų, kurios išskiria gleives, sukeliančias skrandžio — žarnų susirgimus. Kovacanis ir kiti tyrinėtojai

siūlo, prieš paruošiant maistui, žuvis gerai praplauti sūriame skiedinyje. Druska erzina odą ir liaukos išskiria gleives, kurios nusiplauna.

Nuodingi kai kurių žuvų vidaus organai. Galima apsinuodėti valgant ungurį. Tyrimai parodė, kad nuodinga ne jo mėsa, bet kraujas. Todėl, prieš vartojant, reikia ypač gerai išplauti ungurio vidų (nepamiršti išimti kepenis!).

Kai kurių žuvų nuodingos medžiagos susikaupia pienuose ir ikruose. Nuodingi Nemune gyvenančio ūsoriaus ikrai. Reikia atsiminti, kad švieži bet kurios žuvis ikrus prieš valgant turi keletą valandų sūrėti. Skystis, kuris atsiranda po to, turi būti nupiltas.

A. Gerulaitis
(Iš "Mūsų Gamta")

TRAKAI. — Dešimtys dujinių vyrų įrengta "Spalio" kolūkių žemdirbių namuose. Šiuo patogumu senesni pradėjo naudotis daugelis Lentvario tarybinio ūkio, Jovariškių zoofarmos ir kitų ūkių šeimos.

Dabar suskystintų dujų kontoros darbuotojai aptarnauja tūkstantį su viršum darbo žmonių butų. Be to, Dašavos gamtinėmis dujomis naudojasi Griškių ir Elektrėnų gyventojai.

Momentas prie Baltijos jūros

Apie Kairiarankius

Nuo seno žmonės daugiau naudojami dešine ranka. Mitologiniai didvyriai vaizduojami laikant ginklus dešinėje rankoje, visos archeologinės iškasenos, kaip namų apyvokos daiktai, darbo įrankiai bei ginklai, rodo, kad jie buvo pritaikyti vartojimui dešine ranka. Kai kurie Azijos ir Afrikos tautelių gyventojai yra kairiarankiai, o, pavyzdžiui, papuasai naudojami vienodai gerai abiem rankomis iki to laiko, kol susipažino su europiečiais ir sužinojo apie dešiniarankius. Yra nemaža žmonių, kurie sugeba vienodai gerai dirbti tiek kaire, tiek dešine ranka. Pavyzdžiui, greitų lėktuvų vairuotojai valdo mašiną abiem rankomis. Kaitaliojant darbą tai dešine, tai kaire ranka, žmogus mažiau pavargsta, nes jau pats rankų kaitaliojimas yra tam tikra poilsio forma atskiroms nervų sistemos dalims. Dešinioji smegenų pusutulis yra valdoma kairiojo didžiųjų galvos smegenų pusutulis, o kairioji — dešiniojo. Todėl žmonėms, kurie sugeba dirbti abiem rankom, sutrikus vieno galvos smegenų pusutulis veiklai, išlieka darbinga antra ranka.

Pirmųjų amžiaus metų kūdikiai vienodai valdo abi rankytes, o jau nuo šešių mėnesių ir vėliau tėvai pradeda vaikui duoti žaisliukus į dešinę rankutę, moko kūdikį duoti dešinę ranką. Bet pastebėta, kad kartais vaikas vis tiek geriau nori naudotis kaire ranka. Maži vaikai paprastai ima daiktus ta ranka, prie kurios yra arčiau norimas daiktas. Jei šaukštas bus padėtas iš kairės, tai jis ir ims kaire ranka, jei iš dešinės — dešine. Pespėjus, kad šaukštą reikia perimti į dešinę ranką, vaikas paklausys ir valgys su dešine ranka.

Kaip reikia elgtis su tokiais vaikais, kurie naudojami tik kaire ranka, kaip juos auklėti? Šiuo klausimu mokslininkai neturi vieningos nuomonės. Kai kurie užsienio mokslininkai mano, kad nereikia kairiarankio vaiko mokyti viską daryti tik dešine ranka — tegul

jis lieka kairiarankis. Žinoma, tokie vaikai niekuo neatsilieka nuo savo bendramečių. Garsusis italų menininkas Leonardas da Vinčis buvo kairiarankis, fiziologas I. Pavlovas vaikystėje taip pat buvo kairiarankis, o žinomas mūsų respublikos boksininkas sporto maistras Agirdas Šocikas daug rūpesčių sukeldavo savo varžovams, smūgiuodamas kairiąja ranka. Iš šių pavyzdžių aiškiai matyti, kad kairiarankystė neturi jokios įtakos tiek intelektualiniam, tiek fiziniui organizmo vystymuisi. Tačiau kairiarankių vaikų dešinę ranką reikia lavinti ir būtinai nuo ankstyvos vaikystės, kad vėliau vaikas nejaustų jokių sunkumų, naudodamasis įvairiais darbo įrankiais bei prietaisais, kurie daugiausia pritaikyti naudoti dešine ranka. Vaikui bus nepatogu mokykloje rašyti kaire ranka, kai apšvietimas klasėje pritaikytas iš kairės, be to, vaikas neturi skirtis nuo kitų vaikų, kad nebūtų jų dėmesio centre. Dėl to vaiką būtinai rei-

kia išmokyti naudotis dešine ranka dar ikimokykliniame amžiuje. Kuo anksčiau tėvai atkreips dėmesį ir pradės vaiką mokyti dirbti dešine ranka, tuo greičiau vaikas taps dešiniarankiu. Tačiau jokių būdų negalima vaiko per prievartą versti būti dešiniarankiu, barti ar vartoti bausmes, nes tai blogai veikia vaiko psichiką. Reikia su vaiku elgtis švelniai, pratinti imti daiktus dešine ranka, pagirti, kai vaikas žaidžia ar ką nors daro dešine ranka. Pamažu ir kantriai reikia vaiką pratinti dirbti kaip dirba ir kiti. Reikia stengtis sužadinti vaiko norą dirbti dešine ranka. Tuo atveju, kai negalima vaiko perauklėti, reikia palikti jį kairiarankiu. Tačiau paprastai kantrus tėvų ir pedagogų darbas duoda neblogus rezultatus.

Gyd. O. Vaišvilaitė

OTTAWA. — Diefenbakeris reikalauja, kad Steven Truscott būtų teisiamas iš naujo.

Jis kiek metų atgal buvo nušautas mirtin už mergaitės išžaginimą ir nužudymą, bet mirties bausmė pakeista kalėjimu iki gyvos galvos.

Daug kas mano, kad jis gali būti nekaltai nuteistas.

TORONTO. — Tymsteriai dauguma balsų atmetė unijos lyderių sudarytą sutartį su kompanijomis.

Pagrindinis klausimas, dėl kurio nesutikimas nesibaigia, yra 40 valandų darbo savaitė. Kompanijos nori nutęsti 48 darbo savaitę dar bent porą metų.

QUEBEC. — 2.300 mokytojų nubalsavo nepaisyti įsakymo grįžti į darbą.

Dėl šių mokytojų streiko 30.000 studentų įvairiose mokyklose neturi mokytojų.

Dovanos Giminėms Tarybų Sąjungoje!

UKRAINSKA KNYHA

Priima užsakymus dėl tarybinių aukštos kokybės prekių. Šios "Podarok" dovanos gali būti užsakytos už Kanados pinigais Kanadoje gyvenančių dėl pristatymo Tarybų Sąjungoje.

Dovanos pristatomos per 4-7 savaites po priėmimo užsakymo, be jokių mokesčių gavėjams.

Kainos prieinamos. Štai keletas pavyzdžių (čia neįeina mažas patarnavimo mokestis):

Autom. Moskvich	\$2,348.25	Laivelio motoras	\$132.13
Motorciklas	198.20	Refridžeratorius	138.75
Motorskuteris	211.42	Skalbiamoji mašina	89.71
Vyr. Dviratis	39.64	Siuvamoji mašina	38.31
Moter. Dviratis	40.95	Dulkių siurblys	37.00
Berniukų Dviratis	30.53	Televizorius	194.23
Mergaičių Dviratis	31.18	Patefonas	117.01
Vaikų Dviratis	12.56	Bayan akordianas	128.11

ir daugelis kitų, kaip elektriniai namų apyvokos daiktai, radijo imtuvai, juosteliniai rekorderiai, pianinai, foto kameros, prožektoriai, rankiniai laikrodėliai, binokliai, medžiagos, staltiesės, lovų uždangalai, divonai, rankšluosčiai, parfumerija.

★ ★ ★

Priedui prie to, Ukrainiska Knyha tęsia reguliary patarnavimą.

Mes siunčiame prekes, pirktas siuntėjo, visas išlaidas sumokėjus Kanadoje; taipgi apmokėtus maisto siuntinius, sudarytus iš kanadiškų ar daniškų produktų.

Mes parduodame visokius dalykus dėl dovanų siuntinių.

Dėl tolimesnių informacijų kreipkitės:

Ukrainska Knyha

962 Bloor St. West, Toronto 4, Ontario

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATURA IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "SVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokestį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų dėl 1965 metų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$2.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Svyturys" — \$4.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsakytos ne vėliau kaip gegužio mėnesį, o metinės ne vėliau spalio mėnesį.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

PARAMA EINA NIEKAIS

Ontarijos ekonomijos ministras Stanley J. Randall, kuris važinėjo po įvairias šalis ir stebėjo, kaip jos sunaudoja Kanados duodamą pagalbą, pasakoja, kad ta parama nieko gera tu šalių biednuomenei nepadarė. Daugumoje atsitikimų tą paramą pasigrobia turtingieji, politikieriai. Ir tokiu būdu neturtingieji palieka neturtingais, o turtingieji praturtėja.

Jis papasakojo vieną įdomų dalyką, kuris vertas didesnės atydos. Jis matęs eilę šalių pastatytus paminklus politikieriams už Kanados dolerius.

Jis taipgi sakė, kad tu šalių politikieriai keičia vėliavas (supraskit, simpatijas) pagal tai, kuri šalis daugiau paramos žada duoti.

Kanada numato šiais metais suteikti taip vadinamoms neišsivysčiusioms šalims paramos už \$300,000,000.

Federalės vyriausybės žmonės sako, kad šiais metais nebus duodama pinigais. Kanada suteiks pagalbą eilei šalių savo gaminiams. Tokia parama gal kiek daugiau naudos padarys. Bet ir kia parama, šalis valdant grupėms savanaudiškų politikierių, vargu pasieks platesnes mases.

KAS VIETKONGAS, O KAS NE

Išskoplodavimas amerikiečių karininkų buveinės Saigone, užpuolimas ant amerikiečių oro bazės tik 3 mylios nuo Saigono centro ir kiti panašūs įvykiai Saigono kontroliuojamoje teritorijoje stato klausimą, kas yra vietkongai (partizanai) o kas ne.

Išrodo, kad pilna vyriausybės priešų jos kontroliuojamose centruose. O jei jie nėra patys vietkongai, tai jie pritaria jiems. Kaip gi kitaip vietkongai galėtų atlikti tokius užpuolimus be vietinių pagalbos?

Pridėjus prie to budistus, kurie reikalauja dabartinės generolų valdžios pasitraukimo ir civilinės išrinkimo, pasirodo, kad amerikiečių sąjungininkų Pietų Vietname yra labai mažai. Juos daugiausia palaiko militariniai lyderiai.

Reikia manyti, kad juo toliau, tuo aiškiau pasirodys, kad vietnamiečiai nenori ir amerikiečių, kaip jie nenorėjo francūzų. Jie nori nepriklausomybės.

SENIAI LAIKAS

Spauda praneša, kad Jungtinių Valstijų vyriausybė pradeda švelninti savo atsinešimą linkui Kinijos. Girdi, jau nebūtų priešinga susitarinimui, priėmimui į Jungtines Tautas. Sakoma, kad būtų leidžiama Kinijos mokslininkams laikytis Jungtinių Valstijų universitetuose. Ir t. t. Tai geras reiškinys. Kad tik būtų tiesa.

Kokie tie kiniečiai bebūtų, kokie jų vadovai bebūtų, pasauliui vistiek reikėtų susigyventi su kiniečiais. Kiekvienas ketvirtas gyventojas pasaulyje yra kinietis. Pačioje Kinijoje yra arti 700 milijonų gyventojų. Kiekvienas septintas Kinijos gyventojas žino, kaip ginklą vartoti. Kas svajoja apie užkariavimą Kinijos, tam reiktų eiti pas psichiatrą ir ištirti savo protą.

Ne taip seniai Vakarų lyderiai iš proto kraustėsi dėl Tarybų Sąjungos. Kūrė blokus, statė bazes po visą pasaulį. Faktiniai, amerikiečių bomberiai tebeskrido dieną ir naktį pakrauti nuklinėmis bombomis. Bet jau eilė šalių, pirmoj eilėj Francija, jau seniai pamatė, kad šis burbulas yra per daug išpūstas.

Jeigu Jungtinės Valstijos pasuktų prie didesnio sugyvenimo su visomis valstybėmis, sumažintų savo bazių skaičių, nustotų bauginus visus su komunizmo "agresija", padėtis pasaulyje greitai pagerėtų.

Klasių kovos yra visai atskiras dalykas. Tai matome iš mūsų pačių gyvenimo. Kiek visokių streikų vyksta Kanadoje? Streikuoja mokytojai, streikuoja tymsteriai, streikuoja laikraštinkai, streikuoja statybos darbininkai. Jų nesukurstė nei kiniečiai, nei kurie kiti. Tai rezultatas Kanados gyvenimo sąlygų. Tas pats dedasi ir Jungtinėse Valstijose.

Netoli Vilniaus Sapieginės kalvoje dažnai rengiamos motociklų varžybos, kurios sutraukia dešimtis tūkstančių žiūrovų.

Apie Kanados Konstituciją

T. C. Douglas, Naujos Demokratinės Partijos lyderis, Globe and Mail dienraštyje rašo apie Kanados konstitucijos pakeitimo problemas. Kadangi tai labai svarbus kanadiečių klausimas, tikimės, kad bus svarbu su šiuo klausimu susipažinti visiems LB skaitytojams. Seka jo straipsnis. — Red.

Konstitucija yra rėmai, kuriuose tauta gyvena ir juda ir egzistuoja. Atėjo laikas kanadiečiams pasiluosuoti iš numirusių praeities rankų ir nukalti konstituciją, kuri padėtų Kanadai sutikti savo ateitį.

British North America Act, kuris yra Kanados konstitucija, buvo sudarytas sutikimui Devyniolikto Šimtmečio reikalų tuo metu, kada Kanada buvo pakylanti iš Jungtinės Karalystės kolonijos padėties. Mes turėtume pradėti dabar sudaryti Kanados konstituciją, kuri bus apgyvendinta šioj šaly ir galima pakeisti patiems kanadiečiams.

Yra užtektinai įrodymų, kad tiktai suradimas formulės dėl pakeitimo dabartinės mūsų konstitucijos sudarys daugiau problemų, negu išspręs. Diskusijos, kurios eina nuo 1960 metų, kas liečia Fultono - Favreau formulę, yra tiktai vienas to pavyzdys.

Priešinga tai formulei

Nauja Demokratinė Partija visuomet buvo priešinga Fultono - Favreau formulei, teisingai tariant, tuo, kad ji įblokštų Kanadą į konstitucinį pakvaišėlio maišą. Būtų reikalinga visų 10 provincinių legislatūrų sutikimo pirma, negu būtų galima pataisyti bent kurią vyriausią konstitucijos proviziją. Ilgą laiką mes buvome vieni prieš tą formulę. Tačiau, pastaraisiais mėnesiais augo realizacija, kad jos priėmimas

neleistų Kanadai sėkmingai spręsti daugelį problemų. Į tu problemų skaičių gali įeiti fermerių rinkos, darbo įstatymai, mūsų sugebėjimas susidoroti su nepalankiais automacijos ir kibernetikos efektais ar bile rimbais reikalavimais dėl ypatingo statuso dėl Kvebeko.

Aš tikiu, kad mūsų konstitucija turi būti lanksti, ir kad ji būtų paremta ant keturių pagrindinių principų.

Pirmiausia, aš manau, kad federalės teisės turi būti aiškiai apibrėžtos taip, kad centralinė vyriausybė galėtų susidoroti su ekonominiu augimu, nedarbo ir ekonominės dislokacijos problemomis.

Federalė vyriausybė turi turėti teisę ekvalizuoti progas tarp įvairių Kanados sričių ir pašalinti, kiek ekonomiškai galima, apylinkių nelygumą.

Antra, turi būti aiškiai nurodyta provincinė jurisdikcija, ir suteikta reikalingos taksavimo teisės, kad provincijos galėtų atlikti savo atsakomybes.

Atsakomybės, kurios buvo uždėtos ant provincijų 1867 metais, išrodė tuomet nelabai svarbiomis. Šiandien, jos labai didelės. Su augimu reikalavimų dėl apšvietos, dėl sveikatos ir pašalpos, dėl kelių ir vystymo resursų, provincijos apsirovė atsakomybėmis, kurių jos negali atlikti be didesnių pajamų šaltinių.

Trečia, turi būti aiškus pripažinimas specialaus statuso Kvebekui, kas liečia kalbą, kultūrą ir tradicijas.

Aš manau, kad toks statusas turi būti užtikrintas, bet ne dabartinėj aprubežiuotoj formoj. Aš numatau dieną, kuomet mūsų konstitucija garantuos ir užtikrins lygų statusą abiem kalboms Kanadoje. Aš laikiu dienos, kada konstitucija užtikrins teisę į apšvietą angliškai ir francūziškai kiek-

vienam kanadiečiui ir kiekvienoje Kanados dalyje. Kvebeko statusas, jo kultūros terminais, kaip plėtojimosi sritis, kaip kad ir kultūrinė laisvė angliškai kalbančių kanadiečių turi būti panašiai pripažinta.

Ketvirta, aš tikiu, kad teisių bilius turi būti įrašytas į konstituciją, ir kad jis turi būti įtvirtintas. Šis teisių bilius turi garantuoti visiems kanadiečiams pagrindines laisves, žodžio laisvę, susirinkimų teisę, religinę laisvę, laisvę nuo arbitracinio arešto ir kitas pagrindines laisves, kurias mes pripratome jungti su britišku teisingumu.

Per eilę metų Nauja Demokratinė Partija ragino sudaryti visų partijų parlamentarinį komitetą pradėti pertaisymą Kanados konstitucijos.

Konstitucija nėra vien federalės ir provincinių vyriausybių galvų prerogatyva (ypatinga teisė). Aš manau, kad yra reikalas atsklausti žmonių pageidavimų. Tokis visų partijų parlamentarinis komitetas turėtų išklausti visokių žmonių reprezentacijas. Jis galėtų pasitarti su konstituciniais ekspertais ir susitikti su panašiais provincinių legislatūrų komitetais. Neužtenka patiekti gatavą planą, sudarytą federalės ir provincinių vyriausybių, ir perduoti parlamentui be progos peržiūrėti ir pataisyti.

Maža naudos kalbėti apie pataisymo formulę, kol mes neperdirbsime konstitucijos. Kol tas nebus padaryta, mes nežinome, kuriuos punktus įtvirtinti, kuriuos palikti lanksčiais. Pirmoji mūsų užduotis turi būti surasti tas sritis, kuriose mes galime susitarti, ir atskirti tas, kuriose mes nesutinkame. Tą atlikus, mes galime kalbėti apie susaukimą nacionalės konstitucinės konferencijos.

Aš negaliu per daug pabrėžti įtraukimą žmonių į konstitucijos sudarymo procesą. Per dažnai mes girdime, kad konstituciniai argumentai yra advokatų reikalas, ir kad konstitucijos nėra paprastų piliečių reikalas. Aš su tuo nesutinku.

Aš nemanau, kad negyva praeities ranka turėtų pastoti kelią pažangai. Žmonių teisės yra šventos, o konstitucijos ne. Aš manau, kad Kanados žmonės gali apsaugoti ir apginti teises, kuriomis jie dabar naudojami, ir tuo pačiu sykiu sudaryti konstituciją, kuri turės užtektinai lankstumo, kad įgalintų mūsų žmonių pažangą linkui ateities, kuri, mano manymu, bus didingesnė, negu bent kuris iš mūsų galime numatyti dabartiniu metu.

PARYŽIUS. — Sakoma, kad Francijos vyriausybė yra tvirtai nusistatčiusi likviduoti ekstrateritorines užsienio jėgų teises Francijoje su ateinančių metų balandžio 1 diena.

Jeigu amerikiečiai neištrauks savo jėgų iki to laiko, Francija paims jas savo komanda.

Vieko
mis ame
mylios r

Apie
kovotojų
orlaivius
sugadino
jaus su
užmušė

Nuoost
jonus de

O toj
amerikie
Tikri

kai sake

Saigon
šalas K;

mus į l
mentą.

Tai b
mėnesių

Bet k
to atsto
tik kon

ralistan
Varg

spręs.

"Veik
pasauli
sirūpini

suvažia
žinti "s

Mat
toje pr

ras, o
general

Girdi
padidėj

Tai
"veiksr

Bet
da glū

Pavy
somas

rašo te
bendru

Gird
neatsis

graužt
Benc

kilusio
rios pe

kes.
Tur

istaisy

Idon
doje
Vietna

ti remi
nės P

Dougl
Jis s
name i
jamoj
nukenė
bardav
kalinge
dicinos
Tai t

QUE
partan
dar du
širdies
Viso
misteri

Pastabos

Viekongai apšaudė mortiro-
mis amerikiečių oro bazę trys
mylios nuo Saigono centro.

Apie 30 viekongų (liaudies
kovotojų) keturis didžiulius
orlaivius visai sunaikino, 33
sugadino, didžiulę tanką alie-
jaus sudegino, 7 amerikiečius
užmušė ir arti 150 sužeidė.

Nuostolių padaryta už mili-
jonus dolerių.

O toje bazėje stovi 10,000
amerikiečių.

Tikri "dzyvai", kaip tie dzū-
kai sako.

Saigono valdžios galva mar-
šalas Ky sutikęs skelbti rinki-
mus į Pietų Vietnamo parla-
mentą.

Tai bus atlikta bėgyje 5
mėnesių.

Bet kandidatuoti į parliamen-
to atstovus nebus leidžiama ne
tik komunistams, bet ir neut-
ralistams.

Vargu tokie rinkimai ką iš-
spręs.

"Veiksniai" skundžiasi, kad
pasaulinė spauda neparodė su-
sirūpinimo TSRS komunistų
suvažiavimo nutarimu sugrą-
žinti "stalinizmą".

Mat buvo nutarta, kad vie-
toje prezidiumo būtų politbiu-
ras, o vietoj sekretoriaus —
generalinis sekretorius.

Girdi, tai reiškia "pavojaus"
padidėjimą ir Lietuvai.

Tai bent galvos, tie mūsų
"veiksniai".

Bet didžioji "vaduotojų" bė-
da glūdi kur kitur.

Pavyzdžiui, tulas Nepriklaus-
mos Lietuvos bendradarbis
rašo tame laikraštyje, kad jų
bendruomenėje vystosi vėžys.

Girdi, bendruomeni "tvirtai"
neatsistojus ant kojų, emė ją
graužti partinis vėžys".

Bendruomenės vadovybėje
kilusios įvairios intrigos, kur-
ios persimetusias ir į apylin-
kes.

Tur būt tą jų bendruomenę
ištaisys tik grabo lenta.

Idomu pastebėti, kad Kana-
doje organizuojama pagalba
Vietnamo nukentėjusiems šelp-
ti remia ir Naujos Demokrati-
nės Partijos lyderis T. C.
Douglas.

Jis sako, kad šiaurės Viet-
name ir partizanų kontroliuo-
jamoj srityj labai daug civilių
nukenčia nuo amerikiečių bom-
bardavimų, tad jiems labai rei-
kalinga parama, ypač medic-
cinės pagalba.

Tai tikra tiesa.

J. Y.

QUEBEC. — Sveikatos de-
partamentas raportavo, kad
dar du alaus mėgėjai mirė nuo
širdies priepolio.

Viso jau 18 asmenų mirė taip
misteriškai.

Populiarioji Julietta, Kanados televizijos žvaigždė, ma-
toma šeštadieniais po hoki žaidimų. Ateinantį rudenį jos progra-
ma busianti pakeista.

Ką Kiti Rašo

Ot įsivėlėme!

Aną vakarą stebiu televizijos
ekrane vaizdus iš Vietnamo ir
dūmoju. Kokių bėsu Amerika
ten įsivėlė!

Saigono gatvėmis važiuoja
desimtai miestavų autobusų.
Visų šonai "apredyti" didžiulė-
mis iškabomis:

"Down with American occu-
pation!"

Mūsų prezidentas tvirtina,
kad Vietnamė mes kariuomenę
už laisvę. Bet tokio padaro ten
jau seniai nėra.

Sako, jei ne mūsų karinės jė-
gos, Pietinį Vietnamą tučtuoj-
jaus užvaldytų Nacionalis Išsi-
laisvinimo Frontas, o ten esą
"pilna komunistų".

Nejaugi patys vienamiečiai,
kurie demonstruoja prieš "A-
merikos okupaciją", to nežino
ir nėra girdėję?

O tuom tarpu Pentagonas
kasdien skelbia tiek ir tiek
amerikiečių krito mūšio lauke,
tiek ir tiek mūsų karinių lėktu-
vų numušta — kartu su lakū-
nais.

O kai stebi televiziją ir net
skaitai spaudoje ("laisvoje"
spaudoje, tai yra) kas dedasi
Vietname, žmogus esi priverstas
galvoti.

Kas Amerikos draugai Viet-
name? Buvo diktatorius Diem.
Tas nuverstas kitos panašios
karininkų grupės.

Po Diem Pietiniame Vietna-
me įvyko dar bent septyni
"perversmai" ir kiekvienas
naujas režimas vis prastesnis,
negu buvusis.

"Geriausias" Amerikos drau-

gas beliko tik maršalas Ngu-
yen Cao Ky. Vašingtonas jį
visaip ramstė, nesigailėdamas
tūkstančių amerikiečių gyvas-
čių, o po 9 mėnesių ir Ky reži-
mas braška.

— L. Jonikas

Tai kad įkliuvo

Buržuazinės spaudos kolum-
nistas Drew Pearson (š. m. ba-
landžio 6 d. dienrašty "Long
Island Press") duoda savitus
aiškinimus, kodėl Pietų Viet-
namo žmonės taip ryžtingai
protestuuoja prieš amerikiečių
karių viešpatavimą jų šalyje.
Mes čia kai kuriuos jo sam-
protavimus pažymėsime. Jis
sako:

JAV kariai monopolizavo sa-
vius reikalams taksius, ger-
iausius naktinius klubus ir
gražiausias merginas.

Šalis labai nualinta karo:
aštuonerius metus kariavo su
prancūzais, o per dvyliką me-
tų — su "jankiais".

Visam kraštui labai įgriso
visokie atėjūnai iš kitų šalių.

JAV kišosi ir tebesikiša į
vietnamiečių religinius reikalus
— bando "derinti" katalikus su
budistais, o tai labai pykdo
žmones.

JAV diplomatija padėjo per-
gabenti iš Šiaurės į Pietų Viet-
namą apie vieną milijoną katali-
kų; visa tai supykė Pietų
Vietnamo budistus.

Drew Pearson nurodo ir tai,
kad prezidentas Johnsonas,
tęsdamas ir plėsdamas karą
Vietname, politiškai kalbant,
neria sau kilpą ant kaklo. Po-

litiniu atžvilgiu jis praranda į-
taką tarptautinėje arenoje,
praranda įtaką ir Amerikos
žmonėse.

Respublikonai, sako Drew
Pearson, mano tuo pasinaudoti
ir jie vartoja gudrią taktiką:
Jie slapta yra nutarę visais bū-
dais remti Johnsono karą Viet-
name, o kai ateis geras-tinka-
mas laikas, tada jį kritikuoti
už tai, kad jis karo nemokėjo
vesti, kad jis jį pralaimėjo!...
O visiems aišku, jog JAV karo
Pietryčių Azijoje nelaimės.

Didžiausią Johnsonas klaidą
padarė, kad jis, tuojau po to,
kai buvo išrinktas, užuot bai-
gęs karą Pietų Vietname, jį
plietė ir plietė. Kitais žodžiais:
jis vykdė ir tebevykdo Goldwa-
terio politinį kursą.

Taip samprotauja buržuazi-
nis "strategas" ir mums atro-
do, kad jo samprotavimuose
yra nemaža tiesos!

— Laisvė

Bet kvip jie ten paldiuvo

Skaitau menševikų laikraš-
tyje:

"Vakarinės Vokietijos val-
džia šiuoju buvusius nacius
lauk iš visų įstaigų ir traukia
atsakomybėn tuos, apie kurių
nusikalstamus darbus jai pa-
siseka gauti tikrų įrodymų..."

Betgi klausimas, kaip tie na-
ciai tose įstaigose atsirado?
Kodėl emė daugiau kaip dvide-
simt metų pradėti juos "šluo-
ti"?

Kai mes sakėme, kad Vaka-
rinės Vokietijos valdžios įstai-
gose knibždėte knibžda naciai,
žmogžudžiai, karo kriminalis-
tai, tai tas pats laikraštis mus
visaip plūdo, tą tiesą neigė ir
teigė, kad toje V. Vokietijos
"demokratijoje" nė dūko na-
cių niekur negali būti ir nėra.

Dar apie tą "šlavimą". Pasi-
rodo, kad vyriausiu nacių "me-
džiotoju" yra koks ten Dr. Er-
win Schule. Prieš daugiau kaip
metus laiko buvo komunistų iš-
keltas prieš jį kaltinimas, kad
jis buvo nacių partijos narys ir
aktyvus žmonių žudytojas, kad
pats savo rankomis šaudė ta-
rybinius žmones. Valstybės
prokuroras Robert Schabel, ki-
tas "medžiotojas", numojo į
kaltinimus ranka ir žmogžudį
išteisino.

Bet šiomis dienomis Tarybų
Sąjunga pranešė Vokietijai,
kad ji, Tarybų Sąjunga, sutin-
ka pristatyti gyvus ludininkus,
kurie parodys, kad jie sa-
vo akimis matė Schule šaudant
žmones! To negalima ignoruo-
ti. Prokuroras Schabel parei-
škė, kad jis dar kartą tyrinėsiąs
Schulės praeitį.

Bet viskas rodo, kad ir pa-
ties prokuroro rankos nėra
švarios. Kaip kitaip galima
suprasti jo išteisinimą Schulės
pirmiau?

Kaip ten nebūtų, tas "šlavi-
mas" nacių kriminalistų iš V.
Vokietijos valdžios įstaigų yra
viena biuri komedija.

— A. Bimba

ŠYPSENOS

Jis nori blondinės

"Aš paskyriau jums Raudono-
nojo Kryžiaus slaugę", paai-
skino gydytojas ligoniui.

"Veskis ją kur nori, aš no-
riu blondinės", užpyko ligonis.

Neduođa ramybės

Pagarsėjęs kalbėtojas, truk-
domas triukšmadario, papasa-
kojo sekančią istoriją:

Kuomet aš buvau berniukas
ant farmos, mano tėvas davė
man asiloką.

"Tai labai puikus gyvulys",
sakė tėvas, "ir aš tikiuosi, kad
tu gerai prižiūrėsi jį. Niekad
nepalik tvarto durų atdarų".

Bet vieną vakarą aš užmir-
šau uždaryti tvarto duris. Asi-
liokas išbėgo ir sunkvežimio
suvažinėjo jį. Mano tėvas pa-
sižiūrėjo į negyvą gyvulį ir ta-
rė:

"Sūnau, šis gyvulys perse-
kios tave visą tavo gyvenimą".

Ir mano tėvas buvo teisin-
gas. Štai tenai sėdi tas asilas ir
neduođa man ramiai kalbėti.

Gerai, kad neužmušė

Restorano savininkas, para-
gavęs naujo virėjų užpu-
gę "Sakai tarnavai užjūryje?"

"Taip. Aš buvau karininkų
virėjas du metus ir buvau su-
žeistas du sykus".

"Tu esi laimingas žmogus.
Gerai, kad jie tavęs neužmu-
šė".

"Vašingtonas stebisi"

"N. Y. Times" rašytojas Va-
šingtone, Tom Wicker, rašo,
jog Vietnamo demonstracijos
"teikia kančias" JAV pareigū-
nams. Stojasi opus klausimas:
jėga išlaikyti militaristų reži-
mą ir sukelti prieš save žmo-
nes, ar leisti jam sukelti likimą
griuvusių režimų?

Kol kas JAV vyriausybini-
kai nežina ką veikti. Juos labai
stebina tas, kad premjero Ky
valdžia nesiima griežtų prie-
monių slopinimui opozicijos
audringų išstojimų prieš val-
džią.

Atsakymą tam galima rasti
tame, kad ir dalis kariuomenės
dalyvauja demonstracijose,
net ir karininkų "iki majoro
rangos" dalyvauja. Slopinimas
dėlto gali būti pavojingas pa-
čiam gen. Ky.

— Vilnis

BELFAST. — Airiai pami-
nėjo 1916 metų sukilimą Dub-
line. Demonstracijas surengė
respublikonai ir rojalistai, tarp
kurių buvo ir susikirtimų.

(Respublikonai stoja už Ai-
rijos apvienijimą, o rojalistai
tam priešingi.)

Buvo dvi bombos išsprogdin-
tos. Viena ant kapinių, kuriose
yra palaidoti nekuri respubli-
konai veikėjai, nelegalios Irish
Republican Army nariai.

Montrealo žinios

Atplaukia Tarybinis Laivas

Balandžio 27 d. į Montrealo portą atplaukia tarybinis keleivinis laivas "Puškinas". Jam grįžtant atgal 30 d. šio mėnesio, su juo išplaukia į tėvynę nuolatiniam apsigyvenimui mūsų geras tautietis Mečislovas Spaičys, kuriam ruošiamos išleistuvės balandžio 23 d.

Turėjo Operaciją

Elzbieta Lapinskienė Royal Viktorijos ligoninėje pergyveno operaciją.

Mirė Du Tautiečiai

Savaitgalį prieš velykas rado mirusį Simoną Gerulį, gyvenantį pas kitataučius. Kadangi velionis buvo viengungis ir neturėjo artimųjų, tai jo laidojimu rūpinosi Vytauto Klubo draugija. Velionis buvo arti 70 metų amžiaus.

Balandžio 8 d. staigiai mirė Vitas Glaveckas, sulaukęs 54 metų amžiaus. Liko žmona Ona Tumas.

Sukūrė šeimyninį gyvenimą

Kelios savaitės atgal apsivedė Mikas Reinotas su Ona Petkuviene.

Svečiosi Kitar ir Čia

Velykų švenčių proga čia buvo atvykę praleisti šventes pas savuosius H. ir N. Mitkai su šeima ir V. ir M. Virbalai su šeimeliu iš JAV, o iš Toronto buvo atvykę A. ir M. Berškiai.

Yarmolinskas svečiosi pas savo dukrą su šeima JAV, o D. Doveikytė išvyko į Europą.

Oficialus ir iškilmingas Atidarymas

MONTREAL. — D.L.K. Vytauto Neprik. Klubas, kaip jau visiems žinoma, pasistatė naujus namus, įruošė gražią, erdvią svetainę. Nors namas baigtas statyti keletas mėnesių atgal ir jo patalpomis jau naudojama, bet oficialiai dar nebuvo atidarytas.

Didžiojuojantis naujais pasta-

tais, Klubas įtemptai ruošiasi iškilmingai juos atidaryti kitą šeštadienį, balandžio 30 d. Ceremonialio kartinio akmens įdėjimo apeigos prasidės 5 val. p. p., su menine programa. Po to seks gerai paruoštos vaišės su pasilinksminimais ir šokiais. Mylintieji dalyvauti, gali įsigyti įžangos tikietus pas klubiečius, arba ir vietoje galės nusipirkti.

J. L.

MOKYTOJAI NEPAISO TEISMO PATVARKYMO

QUEBEC. — 2.300 mokytojų atsisakė grįžti į darbą, nors teismas parėdė, kad jie turi grįžti. Įsakymą grįžti į darbą išdavė Kvebeko Aukščiausias Teismas.

Mokytojų sąjungos prezidentas Claude Sabourin sako, kad jis nežinąs, ką valdžia darys su mokytojais. Tuo tarpu, du unijos pareigūnai gavę pakvietimus stoti į teismą.

Senai Serga P. Kupris

BALTIMORE, Md. — Pažangios spaudos skaitytojas ir rėmėjas P. Kupris po ilgo sirgimo kiek susveikęs dabar pasimoka už prenumeratas. Jis skaito "Laisvę", "Vilnį" ir "Liaudies Balsą", taipgi prenumeruoja tris "Laisvės" prenumeratas į Lietuvą. Dabar jis namie. Annapolis Junction, Md., gydosi po daktaro priežiūra.

P. Paserskis

Padėka

Velionės Ursulės Verbylienės šeima nori padėkoti savo skaitlingiems draugams ir kaimynams už pareikštą užuojautą ir gėles didelio liūdesio valandoje.

Ypač ačiū S. Pajuodienei ir S. Sabinskienei už pagalbą ir atjautimą tuo momentu, kuris nebus niekad pamirštas.

Sophie Puzarienė

London, Ont.

Lietuviškos lėlės — mėgiamas užsienio turistų suvenyras.

"Tėvas" Leonardas ir Jo Aukos

Italijos visuomenę sukrėlė skandalingi pranešimai, šiomis dienomis gauti iš nedidelio miestelio Prato, esančio Toskano srityje. Neseniai čia buvo bažnytinė prieglauda našlaičiams. Oficialiai ji buvo vadinama "Šventos Marijos dangun žengimo prieglauda", o paprasčiau — "prieglauda dangiškai žydriems" — pagal prijuosčių, kurias dėvėjo ten gyvenę vaikai, spalvą. Šią įstaigą 1934 metais įkūrė kapucinų vienuolis Leonardas Palagietis.

Tai buvo viena religinių įstaigų, kurių Italijoje daugybė ir kurių egzistavimą ilgus metus gynė krikščionys demokratai, reikalaudami joms valstybinių asignavimų (pagal konstituciją privačių mokyklų valstybė nefinansuoja). Pagaliau tai pasiekti padėjo jų "pasaulietišku" sąjungininkų vyriausybėje — respublikonų, socialdemokratų, o pastaruoju metu ir socialistų — "nuolaidumas".

Skandalas Prato negimė netikėtai. Dar prieš trejus metus, 1963 metų sausio mėnesį, keletas berniukų pabėgo iš prieglaudos ir papasakojo, kaip ten su jais elgiamasi. Vaikais iš pradžių nepatikėjo, nes tai ką jie pranešė, buvo siaubinga. Juos nuvedė į policiją. Ten iš klausė, pranešė apie atsitikimą aukščiausi stovintioms instancijoms. Nė mažiausios akcijos!

Valdžia nekreipė dėmesio net į Prato mero, kuris savo iniciatyva paskyrė komisiją reikalui iširti, balsą. Tai, beje, nenuostabu — juk miestelio meras nuo Italijos išvadavimo laikų yra komunistas. Neseniai visuomenės dėme-

si į "dangiškai žydrų" prieglaudą atkreipė naujas skandalas. Vienas auklėtinų, mėsdamasis bažnyčioje, pasikeitė keliais žodžiais su savo draugu. Už tai du "auklėtojai" išvedė juos iš bažnyčios ir žvėriškai sumušė. Teko iškviesti gydytoją. Jo išvadas pagal įstatymą reikėjo perduoti teismui. Tačiau to niekas nepadarė.

Sumuštųjų pėdsakus pastebėjo vienas mokytojas ir pranešė policijai. Tyrimas atskleidė baisų 300 vaikų, kurie badavo ir turėdavo pakelti žeminančias bausmes gyvenimą.

Vaikus bausdavo dėl mažiausios priežasties. Jeigu bu-

vo manoma, kad jie "nusižengė" rimtai, bausmė priminė kankinimą. Pavyzdžiui, vaikus versdavo žiemą maudyti po lediniu dušu atvirame ore. Juos užrakindavo kambarėlyje, kuriame buvo pilna žiurkių. Nelaimingi vaikai išeidavo iš ten, išprotėję iš siaubo.

Sužvėrėję "auklėtojai" naudodavo ir kitokias bausmes — versdavo vaikus liežuviu išvedžioti kryžiaus ženklą išvietėse, pareikšdami, kad tai daroma "viešpaties dievo, kuris yra visur, garbei". Už išdykavimą vaiką pririšdavo prie dviejų lentų, sudėtų kryžiumi, ir pakisdavo visai nakčiai po lova.

Vaikus paauglius versdavo be pertraukos klūpant skaityti maldas. Maldų skaityti juos pakeldavo iš lovos naktį. Neva dėl "padorumo" ir "gėdos jausmo" berniukai galėjo maudyti tik apsirėngę. Praėjusią vasarą du vaikai paskendo tvenkinyje tik todėl, kad drabužiai varžė juos.

Atitiko "pedagogines" ir prieglaudos sanitarinės sąlygos. Pavyzdžiui, 300 vaikų buvo tik 160 lovų. Vaikai miegojo po du vienoje lovoje. Apie sveikatos apsaugą galima tiek pasakyti, kad, pavyzdžiui, "tėvai", gydymai apendicitą, susirgusiam praplaukavo žarnyną raudonu vynu.

Prabėgus keletai dienų po to, kai kilo skandalas, į Prato atvyko vieno Turino laikraščio korespondentas. Į žurnalisto prašymą pasikalbėti su vienuoliu Leonardu buvo atsakyta, kad "tėvas" serga. Jam neleido apžiūrėti prieglaudos patalpų.

Koks gi tragedijos, kuri keletus metus tęsėsi Prate, finalas? Vaikus iš prieglaudos perkėlė į kitas vietas. Jos įkūrėją "tėvą" Leonardą "nubaudė": jam pasiūlė "atsisakyti" savo pareigų.

Paolas Alatris

(Italijos publicistas. Roma.)

Liūdnas Prisiminimas

1966 m. balandžio 25 d. sukanka vieneri, pilni skausmo ir nerimo metai, kai mirė mano mylimas gyvenimo draugas ir vaikų tėvas

STASYS DOVEIKA

Nors žiaurioji mirtis išplėšė Tave iš gyvųjų tarpo, tačiau mūsų šeimoj Tu esi ir liksi gyvas amžinai.

Nuliūdę:

Ursulė — žmona
Diana ir Adelė — dukterys
Stanley — žentas
Andrea — velionio mylima anūkė
Zuzana — pusseserė

Montreal

Minime Liūdną Sukaktį

Su didele širdgėla minime liūdną 15 metų sukaktį nuo mirties mūsų brangaus tėvo ir tėvuko — PRANO RIMKAUS, kuris mirė 1951 m. balandžio 22 d.

Pasilieikame liūdinti:

Duktė Vikie Vaitkienė ir anūkas Lenis

Montreal, Que.

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfielodus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausių STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

ZORZ SAND

Vertė P. Klimas

INDIANA

A p s a k a

(Tąsa)

Valandėlę abu tylėjo. Indianai atsistojo ir ketinant ką sakyti, staiga į duris kažkas pabeldė. Kraujas sustingo jos gyslose. Remonas ir ji pastiro be žado. Pro durų apačią įslydo popiergalis, ant kurio beveik neišskaitomai buvo pieštuku parašyti šie žodžiai: "Jūsų vyras čia. Ralfas".

— Tai šlykštus melas, — tarė Remonas, kai lengvi Ralfo žingsniai nutolo. — Serą Ralfą reikia pamokyti, ir aš taip jį pamokysiu. . .

— Aš tai užginu jums, — griežtai tarė Indiana. — Mano vyras čia: Ralfas niekuomet nemelavo. Mes prapuolę, ir jūs, ir aš. Kada viena mintis apie tai mane būtų nusmelkusi, o dabar man vis tiek.

— Tai gerai! — tarė Remonas, džiaugsmingai ją apkabindamas. — Kadangi mirtis mus supa, būk mano! Viską man dovanok, ir kad šią lemiamą akimirką tavo paskutinis žodis būtų meilės žodis, o mano paskutinis atodūsis — laimės atodūsis.

— Šita siaubo ir drąsos akimirka būtų galėjusi būti gražiausia mano gyvenime, — tarė ji. — bet jūs ją sudarkėte.

Ratų bildešys pasigirdo sodybos kieme: kažkieno atžari ir nekantri ranka ėmė purtyti rūmų varpelį.

— Aš pažįstu, tai jis skambina, — tarė Indiana šaltai ir įsiklausydama. Ralfas nemelavo. Jūs dar turite laiko pabėgti: sprukite! . . .

— Ne, aš nenoriu, — sušuko Remonas, — aš įtariu, kad čia kokia šlykšti klaida, ir ne jūs viena būsite jos auka. Aš pasilieku ir ginsiu jus savo krūtine. . .

— Nėra jokios klaidos. . . jūs matote, kad tarmai pakilo ir bėga atidaryti vartų. Bėkit, medžiai jus paslėps. Mėnulis dar nepatekėjo. Nė žodžio daugiau, bėkit! . . .

Remonas norom nenorom turėjo paklausti: Indiana jį palydėjo ligi laiptų apačios ir iš priangio apsižvalgė aplinkui. Visur buvo tylu ir ramu. Ji ilgai stovėjo ant paskutinės pakopos, su baime klausydama jo žingsnių girgždesio per žvyrą ir visai nebegalvodama apie ateinančią vyrą. Ką reiškė jai jo įtarimai ir tūžmas, kad tik Remonui nebūtų pavojaus!

Gi jis greitai ir žvaliai pabėgo upelį ir parką. Atsiradęs prie vartelių, jis iš susijaudinimo ne iškart juos atsirakinėjo. Vos išėjus, iš kažkur priešais jį išdygo seras Ralfas ir visai šaktakraujiskai, tarytum

juodu būtų raute susitikę, tarė:

— Malonėkite man perduoti tą raktą. Jeigu ims jo ieškoti, tai mano rankose jis nesukels įtarimo.

Pikčiausias įžeidimas Remonui būtų buvęs lengvesnis už tą ironišką paslaugą.

— Nuosirdžios paslaugos aš niekadęs neužmiršiu, o už įžeidimą ir veidmainystę keršijiu. Sero Ralfo nei veidas, nei balsas nepasikeitė.

— Man nereikia jūsų dėkingumo, — atsakė jis, — ir aš ramiai lauksiu jūsų keršto; bet dabar ne laikas kalbėtis. Eikite savo keliu ir pagalvokite apie ponios Delmar garbę.

Ir jis išnyko.

Ši nerami naktis taip sukrėtė Remoną, kad šią akimirką jis tikrai būtų patikėjęs burtais. Į Sersi jis pasirado paryčiais ir, šalčio krečiamas, atsigulė.

Ponia Delmar ramiai ir oriai papusryčiavo su vyru ir serą Ralfu. Ji dar nebuvo apmąčiusi savo padėties; ji ome tesuvokė, kad reikia būti ramiai ir santūriai. Pulkinkas buvo niūrus, susirūpinęs vien savo reikalais, ir joks pavyduoliškasis įtarimas nėjo jam į galvą.

Vakarop Remonas atsikvošėjęs pradėjo mąstyti apie savo meilę; ji žymiai atslūgo; jis mėgo klūti, bet vengė nemalonumų. O dabar, kai Indiana turėjo teisę jam priekaištauti, jis numatė, kad nemalonumų bus tiek ir tiek. Pagaliau jis atsiminė, kad jam reikėtų pasiteirauti apie ją, ir pasiuntė tarną į Lanji, tegu sužino, kas ten darosi. Pasiuntinys parnešė tokį ponios Delmar įteiktą laišką:

Šią naktį aš maniau prarasiantį protą ar gyvenimą. Deja, ir vienas, ir antras man išliko; bet aš nesiskysiu, aš užsitarnavau tuos skausmus; aš panorau audringai pagyventi, ir būtų niekšiška dabar trauktis atgal. Aš nežinau, ar jūs esate kaltas, ir nenoriu to žinoti; mudu niekuomet apie tai nebekalbėsime, ar ne? Tai per daug skaudu mudviem; tebūnie tad šis klausimas liečiamas paskutinį kartą.

Jūs man pasakėte vieną žodį, kuris man suteikė žiaurus džiaugsmo. Vargšė Nuna! Iš dangaus aukštybių dovanok man; tu nebekenti, tu nebemylai, gal gailiesi manęs! . . . Remonai, jūs man sakėte, kad dėl manęs paaukojote tą nelaimingąją, kad mane mylite daugiau už ją. . . O, neužsiginkite, jūs taip sakėte; aš taip noriu tuo tikėti, kad aš tikiu. Tačiau jūsų elgesys tą naktį, jūsų pri-

nygtinis maldavimas, beproški įtikinėjimai mane verčia uo abejoti. Aš atleidau jums — jūs buvote taip susijaudinęs; dabar jūs turėjote laiko atsikvošėti, viską apsvastyti, tad sakykite, ar galėtumėt manęs taip nemylėti? O aš, nuosirdžiai jus mylėdama, tariausi galėsianti jums įkvėpti tokią pat tyrą meilę. Be to, aš per daug negalvojau apie ateitį; mano žvilgsnis taip toli nesiekė, ir mintis, kad kurią dieną, jūsų atsidavimo nugalėta, aš galėčiau paaukoti savo skrupulius ir atsparumą, manęs negąsdina. Bet šiandien taip negali būti; mano ateitis tepanėšėtų į siaubingą Nunos likimą. O, jeigu jūs nemylite manęs labiau už ją! Aš bijau tuo patikėti! . . . O visgi ji buvo gražesnė už mane, daug gražesnė! Kodėl jūs atidavėte man pirmenybę? Vadinasi, jūs turėtumėt mane mylėti kitaip ir geriau. . . Štai ką aš jums norėjau pasakyti. Jūs buvote jos meilužis, ar sutinkat išsivadėti minties tapti mano meilužiu? Tuo atveju aš dar galiu jus gerbti, tikėti jūsų atgaila, jūsų nuosirdumu, jūsų meile; o jeigu ne — nebegalvokite apie mane, manęs daugiau nebematysite. Dėl to gal aš mirsiu, bet verčiau mirti, negu tiek nusizeminti ir būti tikrai jūsų meiluže.

Remonas tiesiog nežinojo, ką atsakyti. Tas išdidumas jį užgavo. Lig tol jis netikėjo, kad moteris, pati puolusi jam į glėbį, galėtų spyriotis ir samprotauti, kodėl ji taip daranti.

"Ji manęs nemylė, — pamastė jis, — ji apdiržusios širdies ir išdidi".

Nuo tos valandos jis jos nebeįmėlyjo. Ji įžeidė jo savimeilę, sužlugdė viltį laimėti dar vieną pergalę, nepatenkino jo meilės lūkesčio. Ji netgi neatstojo jam Nunos. Vargšė Indiana! Ji gi norėjo daugiau! Karštoji jos meilė buvo neįvertinta, aklas pasitikėjimas — paniekintas. Remonas niekad jos nesuprato, tad kaip jis galėjo ją ilgai mylėti?

Apmaudu degdamas, Remonas įsivadėjo ją apgalėti; tik ne iš išdidumo šį kartą, bet iš keršto. Jam rūpėjo dabar ne laimę laimėti, bet nubausti už įžeidimą; ne turėti tą moterį, bet ją palaužti. Jis prisiekė tapsiąs jos valdovu kad ir vienai dienai, o paskui mesias, matydamas ją prie savo kojų.

Tokios nuotaikos pagautas, jis pradėjo rašyti laišką:

Tu nori, kad aš tau pažadėčiau. Išsigalvoji, papaikė! Aš prižadau, ką tik tu panorėsi, nes aš temoku tavęs klausyti; bet jeigu aš savo pažado neišlaikysiu, aš nebūsiu kaltas nei prieš dievą, nei prieš tave. Jeigu tu mane mylėtum, Indiana, tu neškirtum man tokio žiaurais išmėginimo, neverstum manęs priešaiškai laužyti, neraustum, tapusi mano meiluže. . . Bei jei jūs dėtumėtės paniekinta mano glėbyje. . .

Remonas pajuto kartėlį nenoromis prasiveržus laiškė; jis sudraskė pradžią ir pergalvojęs ėmėsi rašyti iš naujo:

Jūs sakotės, kad šiandien vos nepraradote proto; o aš jį visiškai praradau. Aš buvau kaltas. . . ne, aš buvau pamišęs. Užmirškite tas kančių ir kliesdiesio valandas. Dabar aš ramus; aš daug galvojau — aš dar esu vertas jūsų. . . Būk palaiminta, dangaus angele, kad mane išgelbėjai nuo manęs paties, kad priminei, jog aš turiu tave mylėti. Dabar įsakinėk, Indiana, aš tavo vergas, tu tai gerai žinai. Aš atiduočiau gyvenybę už vieną valandą, praleistą tavo glėbyje; bet aš galiu kentėti visą gyvenimą, kad susilaukčiau tavo šypsenos. Aš būsiu tau draugas, brolis, tiktai. Jei kentėsiu, tu to nežinosi. Jei šalia tavęs man kraujas užvirtų, krūtinė užsidegtų, jei akys apsilauštų, palietus tavo ranką, jei saldus tavo pabučiamas kaip sesers nusvilintų man kaktą, aš įsakysiu savo kraujui nurimti, galvai atvesti, o lūpoms tave gerbti. Aš būsiu švelnus. Būsiu paklusnus, būsiu nelaimingas, jei tavo laimei reikia mano kančių, kad tik girdėčiau tave sakant, kad tu mane myli. O, pasakyk tat man! Tikėk manim ir pradžiugink mane; pasakyk, kada mudu vėl pasimatysim. Aš nežinau, kuo baigėsi anos nakties įvykiai; kodėl tu man nieko apie tai nepasakai ir leidi man nerimauti nuo to ryto? Karlas jus matė trise vaikščiojant parke. Pulkinkas buvo nesveikas ir liūdnas, bet nepiktas. Vadinasi, Ralfas mūsų neįsivadė! Keistas žmogus! Bet kiek mes galime juo pasitikėti, ir kaip aš dabar išdrįsiu pasirodyti Lanji, kai mūsų likimas yra jo rankose? Betgi aš išdrįsiu. Jei man tektų nusizeminti, aš palenksiu savo išdidumą, nugalėsiu savo pasibiaurėjimą, aš viską padarysiu, kad tavęs neprarasčiau. Vienas tavo žodis, ir aš bet ką prisimisiu sau ant sąžinės; dėl tavęs aš apieščiau net savo motiną; dėl tavęs ryščiau bet kokiam nusikaltimui. Ak, kad tu suprastum mano meilę, Indiana! . . .

Plunksna iškrito Remonui iš rankų; jis buvo baisesiai pavargęs, akys merkėsi. Tačiau perskaitė laišką, norėdamas patikrinti, ar apsnūdęs jis aiškiai surasė. Bet negalėjo susivokti, taip jo galva buvo ištuštėjusi, jėgos išsekusios. Jis paskambino tarnui, liepė jam prieš švintant važiuoti į Lanji, ir kietai užmigo, kaip tegali miegoti savimi patenkinti žmonės, kuriems tat sudaro saldžiausią malonumą. Ponia Delmar net neatsigulė; ji visai nesijautė pavargusi ir visą naktį rašė; gavusi Remono laišką, ji bemaž atsakė:

Ačiū, Remonai, ačiū! Jūs man gražinojė jėgas ir gyvenimą. Dabar aš galiu viską drįsti

ir viską pakelti, nes jūs mane mylite, ir jokios negandos jūsų nebaido. Taip, mes pasimatysime, nieko nesibaimindami. Tedaro Ralfas, ką norėdamas, su mūsų paslaptimi, aš nebekvaršinu galvos, nes tu mane myli. Aš net vyro nebijau.

Jūs norite žinoti, kokie mūsų reikalai? Vakar užmiršau jums apie tai papasakoti, o jie susiklostė gana liūdnai. Mes subankrutavome. Kyla klausimas, ar neteks parduoti Lanji, o gal net išsikelti į kolonijas. . . Bet tai nesvarbu. Aš net negaliu prisiversti tuo rūpintis. Žinai, kad mudu niekuomet neišsiskirsime. . . tu man prisizadėjai, Remonai. Aš pasikliauju tavo pažadu, tu pasikliauk mano ryžtu. Niekas manęs nenugąsdins, niekas manęs nesulaukys, mano vieta šalia tavęs, ir tik mirtis įstengs mane nuo tavęs atplėšti. . .

— Moteriška egzaltacija! — tarė Remonas, glamžydamas laišką. — Romantiški užmojai, pavojingi ryžtai jaudina jų silpną vaizduotę, kaip kad kartūs valgiai sužadina ligoniams apetitą. Aš laimėjau, aš atgavau savo valdžią, o dėl klaidų sumanymų, kuriais ji grasina, tai dar pažūrėsim! Tai mat kokios tos lengvabūdės ir klas-tuolės, visada pasišovusios imtis negalimų priemonių; didžia-dvasiškungų jos paverčia parodomąja dorybe, kuriai reikia skandalo! Paskaitęs tą laišką, kas pamanytų, kad ji taip tau-soja savo bučinius ir glamones!

Tą pačią dieną jis nuvyko į Lanji. Ralfo ten nebuvo. Pulkinkas jį priėmė draugiškai ir nuosirdžiai. Norėdamas laisvai pasisnekėti, jis nusivedė jį į parką ir papasakojo, kad gab-lutinai sužlugęs, kad jo fabri-kas būsiąs parduotas iš varžytinių gal jau rytojaus dieną. Remonas pasišovė padėti; Del-maras atsiskakė nuo jo pagal-bos.

— Ne, mano mielas, — tarė jis, — aš per daug kentėjau dėl to, kad jaučiaus priklausomas nuo Ralfo, kuris padėjo man prasikurti. Nekantravau jam atsilyginti. Pardavęs dvarą, galėsiu apmokėti iš karto visas savo skolas. Tiesa, man nieko nebeliks; bet man netrūksta ryžtingumo, darbštumo ir sumanumo reikalams tvarkyti; todėl ateitis mūsų rankose. Jau kartą aš buvau susikrovęs nedidelį turta; galiu tad pradėti iš naujo. Aš tai turiu daryti dėl žmonos, ji jauna, ir aš nenoriu palikti jos skurdė. Ji dar turi sodybėlę Burbonų saloje; ten aš noriu nusikelti ir pradėti verstis prekyba. Po kelerių metų, vėliausiai po dešimties, aš tikiuosi, mudu vėl pasimatysime. . .

(Bus daugiau)

ROMA. — Oficialiais statistikos daviniais Vatikanas turi 890 gyventojų, jų tarpe įskaitant ir popiežių.

Torontiečių Kronika

Mirė Pranas Gutauskas

Balandžio 19 d. rytą mirė Pranas Gutauskas, sulaukęs viršaus 70 metų amžiaus.

Velionis yra ilgą laiką gyvenęs Winnipege, paskui kelis metus dirbęs prie Liaudies Balso administratorium, o pastaruoju laiku buvo sutikęs ir išrinktas Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos Centro Komiteto sekretorium.

Jis tūlą laiką negalavo skausmu kojose. Buvo porą savaičių ligoninėje, o parvykęs namo už keletos dienų ir mirė.

Paliko giminių Montreale ir Lietuvoje ir labai daug draugų Toronte ir kitur.

Plačiau apie jį bus parašyta vėliau.

Susilaukė sūnaus

Mr. and Mrs. Waltetr Jurczak susilaukė sūnaus. Walteris yra Jurczakų (Bertos Morzytės) sūnus.

Rep.

Labor Bazaras

HAMILTON. — Čia balandžio 29 ir 30, AUUC salė, 746 Barton St. E., įvyks Pavasarinis Labor Bazaras.

Bus visokių daiktų pardavimas, laimėjimai. Šeštadienį bus šokiai prie geros muzikos. Įžanga tik \$1.00. Pradžią 7:00 vakarą.

Visi kviečiami atsilankyti.

Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos
Pirmos Kuopos Ruošiama

Vakarienė ir Šokiai

Šeštadienį, Balandžio - April 23 d.

Savoj Salė, 160 Claremont St.

Karšta vakarienė - šokiams orkestras

Dėl vakarienės ruošėjų ir jūsų patogumo, labai prašome iš anksto įsigyti bilietus.

Vakarienė 6.30 v. vak. punktualiai Įžanga \$2.00

Ukrainai Ruošia Puikų Parengimą

Association of United Ukrainian Canadians organizacija ruošia koncertą Massey Hall balandžio 30 dieną, 8 val. vakare. Programą pildys Ševčenkos vyrų choras su mandolinų orkestru ir šokėjais. Bus ir solistų.

Šis ansamblis yra pakviestas dalyvauti Kanados 100-metinių parodoj Montreale sekančiais metais.

Šiomet ukrainiečiai apvaikšioja 75 metų sukaktuves nuo pirmo ukrainiečio atvykimo į Kanadą.

PARYŽIUS. — Francija Pietų Pacifike stato centrą, kuriame bus bandomos A-bombos.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

E. Propiešienė, per V. J. Valley, St. Petersburg, Florida, minėdama prieš aštuoniolika metų mirusį savo gyvenimo draugą Vladą Propieštį ir vėliau mirusį savo broį, prisiuntė dėl Liaudies Balso pramaos \$200.00 aukų.

F. Kazokas, Lethbridge, Alberta, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo J. Zdanio \$2.00 aukų.

R. Barauskas, Rochester, N. Y., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo N. Baltakienės \$3.50 aukų.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo A. Virvos \$1.00 aukų.

R. Merkis, Philadelphia, Pa., prisiuntė nuo ALDLD 10 kuopos \$25.00 aukų.

J. Miliauskas, McKees Rocks, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo Mary Swazey \$1.50 aukų.

P. Paserskis, Baltimore, Md., prisiuntė atnaujintų prenumeratų.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

T. Kuzman, Cumberland, B. C., \$1.00;

J. Kavaliauskas, Canoe, B. C., \$1.00.

LAIKRODININKAS

F. Bočiulis

280 Queen St. W. — Toronto — Tel. EM. 6-6100

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageldaujantiems palmu ir pristatau į namus. Darbas garantuotas. Skambinti: rytais nuo 9 iki 11 v.; vakarais nuo 6 iki 9 v.

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliūbinius žiedus ir kt.

Akių ir Akinų Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(įskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antradienį, Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.
Administracija

Laiškininkų Takai

ŠILALĖ. — Keturis kartus "apkelejo" žemės rutulį per penkiolika metų laiškininkė P. Ringienė. Už gerą darbą ji apdovanota daugeliu Garbės raštų, premijų. Ypač pasunkėjo jos krepšis šiemet. Pirmąjį ketvirtį P. Ringienės aptarnaujamos 102 Kaltinėnų bandymų stoties eksperimentinio ūkio darbininkų ir tarnautojų šeimos gauna daugiau kaip 460 egzempliorių periodinių leidinių.

Aštuntus metus nesiskiria su laiškininko krepšiu "Spartako" kolūkio kolūkietis V. Budrys. Šiemet 1,000 gyventojų jis išnešioja 1,460 egzempliorių laikraščių bei žurnalų. Visos kolūkiečių šeimos prenu-

meruoja periodinę spaudą Izdonų, Mičiurino vardo, D. Poškos vardo kolūkiuose. Tai didelis laiškininkų D. Ivanausko, P. Petrausko, J. Bardauskaitės ir kitų nuopelnas. Šių metų pirmąjį Ketvirtį rajone 1,000 gyventojų tenka 940 egzempliorių periodinių leidinių — 169 egzemplioriais daugiau, negu pernai.

Tokie pavyzdžiai ir skaičiai buvo patiekti Šilalėje įvykusioje rajono spaudos platintojų dienoje. Beveik 30 geriausių laiškininkų ir visuomenininkų apdovanota Garbės raštais, premijomis.

TORONTO. — Ontarijos Humane Society grumuoja traukimu į teismą bulių kautynių promoterį, jeigu jis vykdys savo planą suruošti jaš Maple Leaf Gardens.

Idomu, kad ta draugija neprotuoja prieš kumštinių ir ristikų rungtynes.

Apsilankykite savo tėvynėje ir pas gimines

BALTIJOS ATOSTOGŲ TURE

Nuo liepos 14 d. iki rugpiučio 4 d., 1966 m.

Lietuvių grupės ture kelionė oriaiviu nuo Montrealo iki Leningrado-Vilniaus ir atgal kainuos tik \$857.00 asmeniui.

Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT
Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsisostijimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 4-6917

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens autekėjimus (eavsthrugh) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinių Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto